

ת"פ 60121/03/21 - מדינת ישראל ע"י נגד מתן לביא (אחר/נוסף) ע"י

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 60121-03-21 מדינת ישראל נ' לביא(אחר/נוסף) ת"פ
48059-03-21

בפני	כבוד השופט דוד שאול גבאי ריכטר
בעניין:	המאשימה
נגד	מדינת ישראל ע"י ב"כ עו"ד שירלי אוהיון
הנאשם	מתן לביא (אחר/נוסף) ע"י ב"כ עו"ד דוד הלוי

גזר דין

כתבי האישום בהם הודה הנאשם

הנאשם הודה בשני כתבי אישום בביצוע עבירה של פציעה כשעברין מזוין, לפי סעיף 335(א)(1) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (**החוק**) ובביצוע שתי עבירות של החזקת סכין, לפי סעיף 186(א) לחוק.

התיק העיקרי ת"פ 60121-03-21, כתב אישום מתוקן - מעובדות כתב האישום המתוקן עולה, כי ביום 23.3.2021 בשעת ערב מוקדמת הגיע הנאשם עם חבריו לרכוש בשר בקצבייה הנמצאת בתחנת דלק. החבורה נטלה בשרים, וכאשר התכוונה לשלם, לא בוצע כל התשלום בשל קושי באמצעי התשלום שהועבר. בעקבות זאת התגלע ויכוח בין הנאשם וחבריו לבין הקופאי, שגלש אל מחוץ לבית העסק ובחזרה אליו. אגב הויכוח שהתלהט, נוצר מגע פיזי בין הנצים, כשמצד אחד הנאשם וחבריו, ומצד שני הקופאי ועובד במקום י"ע (**המתלונן**). שוטר שהיה במקום ניסה להרגיע את הרוחות. באותו זמן חברו של הנאשם ב' השליך מאפרה לכיוונו של המתלונן, ואילו אחיו של הנאשם (**האח**) היכה פעמיים את המתלונן באגרופים. בעיצומה של הקטטה, שלף הנאשם ממכנסיו סכין ודקר את המתלונן בבטנו. המתלונן נפל ובהמשך פונה בניידת טיפול נמרץ לבית החולים, כשהנאשם וחבורתו נמלטו מהמקום. בהגיעם לבית הנאשם, החליפו הנאשם וחבריו בגדים וביקשו לעזוב את המקום במונית לבית שמש כפי שהיה. בדרך ב' ירד בביתו ואילו הנאשם ואחיו המשיכו בנסיעה, עד שנעצרו ע"י כוח משטרה. הפצעים שנגרמו למתלונן היו פצע דקירה בעומק 2 ס"מ בצד השמאלי-תחתון של הבטן, דימום עורקי פעיל בחלל הצֶפֶק. הפצעים הצריכו ניתוח ארוך.

התיק המצורף ת"פ 48059-03-21, כתב אישום מקורי - מעובדות כתב האישום המקורי עולה כי הנאשם החזיק בסכין בתוך מכנסיו באזור החלציים באזור שוק מחנה-יהודה, ביום 28.8.2020.

מהלך הדין

הנאשם נעצר לחקירה במסגרת התיק העיקרי ביום האירוע, 23.3.2021 וביום 29.4.2021 שוחרר למעצר בית מלא.

בהמשך הוקלו התנאים כבר בחודש יוני, כשהתאפשר לנאשם לצאת לעבוד באופן מפוקח (הערר על חלק זה של ההחלטה נדחה). יצוין, כי בתיק שלפניי התרחש אירוע חריג שעה שהוגשו שני כתבי אישום מקבילים בגין אותו אירוע, הן לבית משפט זה והן לבית המשפט המחוזי, אך בסופו של דבר, בעקבות החלטת בית המחוזי ולאחר שמיעת הצדדים, דחיתי את בקשת המדינה לתקן את כתב האישום ולהעביר את התיק לבית המשפט המחוזי (החלטה מיום 10.5.2021). נוכח ההתנהלות האמורה ונוכח טעמים נוספים, הגיעו הצדדים להסדר טיעון ביום 27.10.2021, לפיו הנאשם הודה בשני כתבי האישום שפורטו לעיל, והמאשימה הגבילה עצמה לעתור לתקופת מאסר מרבית של 9 חודשים לריצוי בעבודות שירות. באותו מועד גם הוסכם להותיר את הנאשם בתנאי מעצר בית לילי. הנאשם נשלח לשירות המבחן לעריכת תסקיר וכן לממונה על עבודות השירות לצורך עריכת חוות דעת.

תסקיר שירות המבחן

מתסקיר שירות המבחן שהוגש עולה, כי הנאשם כבן 22, רווק, ללא הרשעות קודמות, בן הזקונים מבין ארבעה אחים ואחיות. הוריו התגרשו כשהיה כבן 7 שנים והוא חווה אירוע זה כאירוע שלילי שהשפיע על מהלך חייו בהמשך. הוא סיים 12 שנות לימוד עם תעודת בגרות מלאה והתמחות באלקטרוניקה, ושירת שירות צבאי בתפקיד קרבי במשך כשנה וחצי, עד ששוחרר מהצבא עקב פציעתו בתאונת דרכים, אירוע שנחווה על-ידו כטראומתי. נטען כי עד היום סובל הנאשם מתסמונת מכאיבה ומגבילה כתוצאה מפציעתו. בנוסף, אחד מאחיו נפצע קשה ונותר נכה בעקבות תאונת דרכים. תוארה משפחה נורמטיבית וגם מערכת הערכים של הנאשם תוארה ככזו, לצאת קווי אישיות בלתי בשלים ואימפולסיביים. יחד עם זאת, הנאשם מנהל אורח חיים יציב מבחינה תעסוקתית ועובד מספר שנים בחנות השייכת לאחיו. אשר לעבירה, קבלת האחריות מצד הנאשם חלקית והוא טוען כי התגונן והגן על אחיו לאחר שחש סכנה לחייו. הוא הביע אמפתיה מועטה למתלונן, שאף תבע אותו בתביעת נזיקין אזרחית, דבר הגורם לו לחרדה וחשש מפני הצפוי בעתיד. הנאשם השתתף במהלך תקופת שחרורו בתנאים בקבוצה טיפולית, שהשתתפותו בה הייתה סבירה ולא מעבר לכך. שירות המבחן סבר כי עונש של מאסר בעבודות שירות הוא העונש הראוי בנסיבות העניין, כאשר סבר ששליחת הנאשם למאסר עלולה לדרדרו לפשיעה נוכח גילו הצעיר, ולכן הומלץ להימנע מעונש שכזה.

הממונה על עבודות השירות

הממונה מצא את הנאשם כשיר לבצע עבודות שירות ב"דואר פסגת זאב" החל מיום 15.9.2022.

ראיות וטיעונים לעונש

במסגרת הראיות לעונש שמעתי את מעסיקו של הנאשם, בעל מסעדה, שהעיד על היות הנאשם אדם אחראי וחיובי, בעל שאיפות מקצועיות לעתיד, אדם שניתן לסמוך עליו.

ב"כ המאשימה עמדה על נסיבות המקרה החמורות, וביקשה להטיל על הנאשם עונש של 9 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות "ולא יום פחות", פיצוי משמעותי למתלונן, מאסר מותנה, קנס והתחייבות. הסניגור מנגד, סבר שניתן להסתפק במקרה זה בשל"ץ או במאסר בעבודות שירות בהיקף נמוך והיפנה לנסיבותיו של הנאשם.

היחס שבין הסדר טיעון לבין מתחם ענישה ו"תיקון 113 לחוק העונשין" - בידוע, כי בית המשפט אינו כבול בהסדר טיעון אליו הגיעו הצדדים, הגם שלרוב, בית המשפט לא יתערב בהסדר, אלא בנסיבות חריגות. נקבע גם לא אחת, כי השיקולים המביאים צדדים להגיע להסדר טיעון לסוגיו (לרבות "הסדר טווח ענישה") שונים מהשיקולים עליהם אמון בית המשפט, ואשר לאורם עליו לקבוע את מתחם הענישה לנוכח עקרון ההלימה והקריטריונים הקבועים בתיקון 113 לחוק העונשין. יחד עם זאת נקבע, כי קביעת מתחם הענישה על-פי המתווה האמור, אמורה לשמש אבן בוחן לבית המשפט, בהתייחסו לסבירות ונאותות ההסדר המוצג לפניו, בוודאי בבואו של בית המשפט להכריע בשאלת שיעור העונש בתוך מתחם ענישה מוצע. ראו בהקשר זה: ע"פ 921/17 **אבו זעילה** נ' **מ"י** (מיום 28.5.2017). אומר כבר עתה, כי ספק אם ההסדר אליו הגיעו הצדדים, למרות נסיבותיו החריגות של התיק, יכול לעמוד.

קביעת מתחם הענישה - מתחם הענישה צריך להתייחס לעקרון ההלימה, הנוגע ליחס לערך החברתי המוגן, מידת הפגיעה בו, מדיניות הענישה הנוהגת ונסיבות ביצוע העבירה.

אשר לערך המוגן - עבירות אלימות פוגעות בביטחון האישי והקבוצתי, מסכנות את שלום גופו ונפשו של האדם, פוגעות בכבודו ובאוטונומיה שלו, ובאופן כללי, מערערות את הסדר הציבורי, ואת יכולתו של האדם לחוש בטוח בקרב הזולת, ואף בדלת אמותיו. בענייננו מידת הפגיעה בערכים המוגנים ניכרת ביותר. ביחס להחזקת סכין, מדובר בעבירת פשע שהעונש המירבי הקבוע בצדה הוא 5 שנות מאסר. הדבר משקף את החומרה שבה ראה המחוקק את עצם החזקתה של סכין שלא למטרה כשרה מחוץ לבית או לחצרים, באשר פוטנציאל הנזק לגוף ולנפש בלתי ניתן לשיעור. מעבר לכך, בית המשפט העליון עמד לא אחת על הסיכון הגלום בעבירה זו, בשל היות הסכין כלי משחית שתחילת אחזקתו, סופה בשימוש בו, חלילה. ברע"פ 40790/10 **ג'בשה** נ' **מ"י** (מיום 23.8.2010) כתב כב' השופט ג'ובראן כך:

"עמד בית משפט זה לא פעם על האינטרס הציבורי שבמיגור התופעה בה צעירים נושאים על גופם כדבר שבשגרה סכינים בפרט ושאר כלי משחית בכלל (רע"פ 2932/08 מרגאן נ' מדינת ישראל ([פורסם בנבו], 12.6.2008); רע"פ 9400/08 מועטי נ' מדינת ישראל ([פורסם בנבו], 20.11.2008); ע"פ 5928/93 דרס בן ביאדגלין נ' מדינת ישראל ([פורסם בנבו], 13.7.1994)). סכין זו המוחזקת בהחבא שלא כדין, הנה בבחינת האקדח שתיאר אנטון צ'כוב, הנראה במערכה הראשונה וסופו לירות במערכה השלישית, ועם כך לא ניתן להשלים. לפיכך, צדק בית המשפט המחוזי כשהתערב בפסק דינו של בית משפט השלום והרשיע את המבקש".

ובענייננו, עיינו הרואות, שהנאשם נהג להחזיק באזור חלציו סכין (התיק המצורף והתיק העיקרי), והוא אכן עשה שימוש באותה סכין באירוע נשוא התיק העיקרי, ולפיכך מדובר בנבואה שהגשימה את עצמה.

נסיבות הקשורות בביצוע העבירה, לפי סעיף 40ט' לחוק העונשין - בין הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה יש לשקול את אלה, לעניין קביעת המתחם: בתיק העיקרי מדובר בעבירה שבוצעה בצוותא, מתוך תסכול על כך שהנאשם וחבורתו לא קיבלו את מבוקשם (ובצדק לא קיבלו, משום שלא יכלו לשלם עבור מה שביקשו לרכוש); הנאשם ביחד עם אחרים תקף את המתלונן, שלף סכין ודקר את המתלונן באיבר חיוני, ולמעשה גרם לו לנכות - עובדה המסתברת מכתב האישום, שכן אין מחלוקת שהמתלונן נדקר בבטנו ונזקק לניתוח ממושך; הנאשם נהג באופן פחדני שעה שדקר את המתלונן, והגדיל חטא על פשע שעה ברח מהמקום, ניסה להעלים ראיות בכך שהחליף את בגדיו ונמלט מהמקום

ברכב. בכל אלה יש ממד מופלג של חומרה וכיעור, המעידים כאלף עדים על אופיו של הנאשם, שכן אין מדובר בתקלה חד פעמית, אלא באירוע מתמשך, שבו יכול היה וצריך היה הנאשם לעצור בכל נקודה, להימלך בדעתו, להושיט עזרה למתלונן ובוודאי שלא לברוח. הנאשם בחר בחירות שגויות, רעות ומכוערות בכל אחת מתחנות הדרך, ולא חמל על המתלונן. מעשיו אלו, כשמביטים בהם על ציר זמן האירוע, אינם יכולים להצדיק את השקפתו כי מדובר היה בהגנה עצמית או בהגנה על אחיו. בפועל, המתלונן היה בסכנת חיים, ופוטנציאל הנזק הוא קיפוד חייו. יותר מכך אין צורך להוסיף. התנהלות הנאשם מעידה על כך שהיה מודע היטב למעשיו, ניסה להסתירם ולהימלט מאימת הדין. על-כן אחריותו למעשה היא מוחלטת ואין נסיבות מקילות בהקשר זה.

מדיניות הענישה הנוהגת - סקירת הפסיקה בנסיבות דומות מלמדת כי לרוב מוטלת ענישה מאחורי סורג ובריה ובמקרים חריגים ניתן למצוא מאסר בעבודות שירות.

א. רע"פ 2781/15 **מחאמיד נ' מ"י** (מיום 27.4.2015) - במקרה זה הנאשם סטודנט, דקר את חברו לדירה בראשו בעקבות רעש שהקים החבר, וגרם למתלונן חתך באורך 7 ס"מ שצריך תפרים. אושר מתחם שבין עבודות שירות ועד 12 חודשי מאסר ועונש של 8 חודשי מאסר בפועל במקום 6 חודשי עבודות שירות;

ב. רע"פ 8699/15 **אבו האני נ' מ"י** (מיום 17.12.2015) - במקרה זה אושר מתחם שבין 6 ל-18 חודשי מאסר ועונש של 8 חודשי מאסר ביחס לנאשם שבעקבות ויכוח על חוב, דקר את המתלונן בראשו בחפץ חד וגרם לו לחתך בקרקפת, דובר באדם נטול עבר פלילי;

ג. רע"פ 1084/17 **מיכאלוב נ' מ"י** (מיום 11.5.2017) - במקרה זה דובר בקטטה שהפכה לתקיפה בצוותא תוך שימוש בנשק קר. למתלונן נגרם חתך בראשו. אושר מתחם שבין 6 חודשי מאסר ועד 24 חודשים ועונש של 9 חודשי מאסר בפועל.

ד. רע"פ 3230/21 **עדילה ואח' נ' מ"י** (מיום 13.5.2021) - במקרה זה שניים פצעו את עמיתם לעבודה באלה ובצינור בראשו וגרמו לו לחתך בקרקפת ולחבלה ביד שמאל. אושר מתחם שבין 12 ל-36 חודשי מאסר ועונש של 12 חודשי מאסר למבצע העיקרי. למבצע השותף אושר עונש של 350 שעות של"ץ אך לא בוטלה הרשעתו;

ה. רע"פ 3842/21 **גודיב נ' מ"י** (מיום 3.6.2021) - במקרה זה אושר עונש של 13 חודשי מאסר בפועל בנסיבות של זריקת בקבוק ע"י הנאשם על חברתו, שגרם לה לחתך בקרקפת שהצריך טיפול;

ו. עפ"ג (חי') 35076-10-21 **גובניה נ' מ"י** (מיום 23.12.2021) - מקרה זה הסתיים ב-9 חודשי עבודות שירות במקום 12 חודשי מאסר, בשל הסכנה לדרדור הנאשם, וזאת על בסיס מתחם שבין 9 ל-24 חודשי מאסר. באותן נסיבות הנאשם פצע אשה בבקבוק זכוכית שניפץ על ראשה כשהנזק שנגרם לה היה פחות מהנזק שנגרם למתלונן במקרנו;

מתחם הענישה - לפיכך, בתיק העיקרי, מתחם העונש צריך לעמוד על 10 ועד 24 חודשי מאסר, ובתיק החזקת הסכין, החל ממאסר על-תנאי ועד 5 חודשי מאסר.

נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה לפי סעיף 40"א לחוק העונשין - ניתן לתת משקל לנסיבות הבאות שאינן קשורות בביצוע העבירה, במסגרת גזירת העונש בתוך המתחם: לזכות הנאשם הודאתו והחסכון בזמן שיפוטי בשני תיקים, העובדה שלא הפר תנאים לאורך תקופה, היעדר עברו הפלילי, גילו הצעיר ונסיבות חייו. בנוסף מחדלה הקשה והמשמעותי של המדינה בהתנהלותה בתיק זה אף הוא ייזקף לזכותו. עם זאת, קבלת האחריות של הנאשם לא הייתה שלמה והייתה מן השפה ולחוץ וכך גם תפקודו בקבוצה הטיפולית כפי שדווח ע"י שירות המבחן, בהינתן הפערים שבין התחושה הסובייקטיבית של הנאשם לבין ההיזון החוזר של מדרכיו וחבריו לקבוצה. אם הנאשם עדיין חש קורבן בנסיבות העניין, הרי שלא ביצע כל תיקון בדרכיו, ומכאן שהוא עלול לנהוג באופן דומה בעתיד בנסיבות דומות. מעבר לכך, לא מצאתי נסיבות לזכותו של הנאשם. ברור לי כי שליחת הנאשם למאסר, לאחר שחוזה טעמו של מעצר במשך יותר מחודש, כשאין לו כל עבר פלילי, היא צעד משמעותי וטראומתי עבורו. אך האינטרס הציבורי מחייב זאת, ובמקרה הנוכחי, הוא גובר על האינטרס הפרטי של הנאשם.

סטיה מן ההסדר

בחנית הסדר הטיעון בראי הקריטריונים הנדרשים ע"פ תיקון 113 ועל-פי הפסיקה שצוטטה לעיל מוביל למסקנה, כי ההסדר אליו הגיעו הצדדים, אינו סביר בנסיבותיו. מעשיו של הנאשם יכלו לגרום למותו של המתלונן, נוכח דקירת המתלונן באיבר חיוני מרובה כלי דם. אך בנס, לא הסתיים המקרה במותו של המתלונן, ומסקנה זו מתחזקת נוכח התייחסות ההסדר לשני תיקים, המלמדים על מהלך של הסלמה בהתנהגות הנאשם - תחילה החזקת סכין על גופו ובאיזור חלציו ללא מטרה כשרה, ובהמשך, שימוש באותה סכין שהוחזקה באותו מקום, כך שפוטנציאל הנזק התממש כמעט במלואו. לטעמי בעבירות מסכנות חיים מעין אלו, ובמיוחד בנסיבות של ביצוע בצוותא והתנהגות המעידה על ניסיון לברוח מאימת החוק, הסדר שאינו כולל מאסר בפועל אינו יכול לעמוד. יש צורך להרתיע את היחיד ובוודאי את הרבים, שעה שהחברה נאבקת כולה בשיעורי אלימות גבוהים שהם "מכת מדינה" של ממש, המאיימים על אופיה של החברה ועל ביטחון חבריה במרחב הפרטי והציבורי כאחד. סברתי ששיקולים אלו, מאפילים על הקשיים הראייתיים וגם על מחדלי המאשימה בהתנהלותה בתיק זה, ולכן המשקל שניתן לתת לשיקולים אחרונים אלו, הוא מוגבל. לכן, לא אכבד את ההסדר, ואטיל על הנאשם מאסר בפועל, גם אם בקרב תחתית מתחם העונש שקבעתי.

גזירת הדין

לפיכך, אני מחליט לגזור על הנאשם את העונשים הבאים:

א. 12 חודשי מאסר בפועל לריצוי בניכוי ימי מעצרו ע"פ חישוב שב"ס שיכריע. הנאשם יתייצב למאסרו בבית סוהר "ניצן", ביום 23.10.2022 עד השעה 10:00, כשברשותו תעודת זהות ופסק דין זה. על ב"כ הנאשם לתאם את הכניסה למאסר, לרבות האפשרות למיון מוקדם, עם ענף אבחון ומיון של שב"ס, טלפונים: 074-7831077/8.

א. 9 חודשי מאסר, שלא ירוצו אלא אם יעבור הנאשם כל עבירת אלימות מסוג פשע (למעט כלפי רכוש) בתוך 3 שנים משחרורו;

ב. 4 חודשי מאסר, שלא ירוצו אלא אם יעבור הנאשם כל עבירת אלימות מסוג עוון (למעט כלפי רכוש), לרבות איומים, בתוך 3 שנים משחרורו;

ג. קנס בסך 2,000 ₪, או 8 ימי מאסר תמורתו אם לא ישולם. הקנס ישולם עד ליום 1.1.2023 בתשלום עמוד 5

אחד. מורה על קיזוז הקנס מההפקדה שבתיק. ככל שתיוותר יתרת חובה, תשולם כפי שקבעתי. ככל שתיוותר יתרת זכות תוחזר לנאשם על אף כל הוראת עיקול;

ד. פיצוי למתלונן בסך 4,000 ₪. הפיצוי ישולם בתשלום אחד עד ליום 1.1.2023. אי עמידה בתשלום מי מהתשלומים תביא לפירעון מיידי של הפיצוי ולתוספת הפרשי הצמדה וריבית פיגורים כחוק. ניתן לקזז מכל הפקדה על הוראת עיקול;

ה. התחייבות בסך 5,000 ₪ שלא לעבור כל עבירת אלימות במשך שנתיים מהיום. הובהר לנאשם שמשמעות ההתחייבות היא, כי אם יעבור את העבירה בתוך התקופה שצוינה, בית המשפט שיגזור את הדין יהא חייב לחלט את ההתחייבות כקנס.

קנסות ופיצויים ניתן לשלם כעבור 3 ימים מיום מתן גזר הדין בחשבון המרכז לגביית קנסות בדרכים הבאות:

בכרטיס אשראי באתר www.eca.gov.il

בטלפון: *35592 או 073-2055000

במזומן בכל סניף של בנק הדואר בהצגת תעודת זהות בלבד

לא יונפקו שוברי תשלום.

מורה על השמדת המוצגים לא לפני תום 45 יום מהיום.

יש לשלוח לשירות המבחן ולממונה על עבודות שירות.

זכות ערעור כחוק לבית המשפט המחוזי בירושלים בתוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, י"א תמוז תשפ"ב, 10 יולי 2022, במעמד הצדדים.